

Seymour Hersh: O tom, jak Amerika vyřadila plynovod Nord Stream

 tadesco.org/seymour-hersh-o-tom-jak-amerika-vyradila-plynovod-nord-stream

The New York Times to nazývá „záhadou“.

Spojené státy provedly námořní operaci, která byla až dosud držena v tajnosti.

Potápěčské a záchranné centrum amerického námořnictva se nachází na stejně neznámém místě, jak neznámé je jeho jméno – na místě, které bylo kdysi venkovskou uličkou v Panama City, nyní prosperujícím letovisku v jihozápadní části Floridy, zhruba 100 km jižně od Alabamy. Komplex centra je stejně nepopsatelný jako jeho umístění – fádni betonová stavba po druhé světové válce, která má vzhled odborné střední školy na západní straně Chicaga. Prádelna na mince a taneční škola jsou hned vedle čtyřproudové silnice.

Středisko po desetiletí cvičí vysoce kvalifikované hlubinné potápěče, kteří poté, co byli přiděleni k americkým vojenským jednotkám po celém světě jsou schopni technicky správným potápěním konat dobro – pomocí výbušnin C4 vyčistit přístavy a pláže od trosk a nevybuchlých munic – a také konat zlo – jako například vyhazovat do povětří cizí ropné vrty, znečišťovat sací ventily podmořských elektráren, ničit zdymadla na klíčových lodních kanálech. Centrum Panama City, které se může pochlubit druhým největším krytým bazénem v Americe, bylo perfektním místem pro nábor nejlepších a nejmlsnějších absolventů potápěčské školy, kteří loni v létě úspěšně vykonali 80 metrů pod povrchem baltského moře to, k čemu byli vycvičení.

Loni v červnu potápěči operující pod krytím široce medializovaného cvičení NATO, známého jako BALTOPS 22, nastražili výbušniny aktivované na dálku, které o tři měsíce později zničily tři ze čtyř plynovodů Nord Stream (uvádí zdroj s přímou znalostí na operační plánování.)

Dva z plynovodů, které byly souhrnně známé jako Nord Stream 1, zásobovaly Německo a velkou část západní Evropy levným ruským zemním plynem již více než deset let. Druhý pár plynovodů, nazvaný Nord Stream 2 byl postaven, ale zatím nebyl v provozu. Nyní, když se ruští vojáci shromažďovali na ukrajinských hranicích, a blížící se nejkrvavější válka v Evropě od roku 1945 způsobila, že prezident Joseph Biden viděl v plynovodech prostředek Vladimira Putina, který je využije pro své politické a územní ambice.

Adrienne Watsonová, mluvčí Bílého domu, na žádost o komentář odpověděla v e-mailu: „Toto je falešná a naprostá fikce.“ Tammy Thorp, mluvčí Ústřední zpravodajské služby, komentoval podobně: „Toto tvrzení je zcela a naprosto nepravdivé.“

Bidenovo rozhodnutí sabotovat ropovody přišlo po více než devíti měsících tajných debat uvnitř washingtonské národní bezpečnostní komunity. Na pořadu dne nebyla otázka, zda misi provést, ale jak ji provést tak, aniž by kdokoliv mohl zjistit, kdo je za ni zodpovědný. Jak nejlépe tohoto cíle dosáhnout.

Spoléhat se na absolventy potápěčské školy v Panama City měl zásadní byrokratický důvod. Potápěči byli členy námořnictva, nikoli členové amerického Velitelství speciálních operací, jehož tajné operace musí být hlášeny Kongresu s povinností předem informovat také vedení Senátu a Sněmovny – takzvaný Gang of Eight. Bidenova administrativa dělala vše pro to, aby se zabránilo únikům dat, protože plánování probíhalo koncem roku 2021 a v prvních měsících roku 2022.

Prezident Biden a jeho tým pro zahraniční politiku – poradce pro národní bezpečnost Jake Sullivan, ministr zahraničí Tony Blinken a Victoria Nulandová, náměstkyně státního tajemníka pro politiku – byli hlasití a důslední ve svém nepřátelství vůči oběma plynovodům ležících v Baltském moři. Vedou ze dvou různých přístavů v severovýchodním Rusku poblíž estonské hranice, kolem dánského ostrova Bornholm a končí v severním Německu.

Přímá cesta, která obcházela jakoukoli potřebu tranzitu přes Ukrajinu, byla požehnáním pro německou ekonomiku, která si užívala hojnosti levného ruského zemního plynu – dostačujícího na provoz svých továren a vytápění svých domovů a zároveň umožnila německým distributorům prodávat přebytečný plyn celé západní Evropě. Akce, která by se dala vysledovat až k administrativě prezidenta, by porušila americké sliby minimalizovat přímý konflikt s Ruskem. Udržet tajemství bylo zásadní.

Od prvních dnů byl Nord Stream 1 Washingtonem a jeho protiruskými partnery v NATO vnímán jako hrozba pro západní dominanci. Holdingová společnost, která za ním stojí, Nord Stream AG, byla založena ve Švýcarsku v roce 2005 ve spolupráci s Gazpromem, ruskou společností produkující enormní zisky pro akcionáře, ve které dominují oligarchové o nichž je známo, že jsou v područí Putina. Gazprom kontroloval 51 procent společnosti, přičemž čtyři evropské energetické firmy – jedna ve Francii, jedna v Nizozemsku a dvě v Německu – sdílely zbývajících 49 procent akcií a měly tak právo kontrolovat následný prodej levného zemního plynu místním podnikům a distributorům. Zisky Gazpromu byly sdíleny s ruskou vládou a státní příjmy z plynu a ropy se odhadovaly v některých letech až na 45 procent ruského ročního rozpočtu.

Politické obavy Američanů byly skutečné: Putin má nyní další a tolik potřebný hlavní zdroj příjmů, Německo a zbytek západní Evropy by se staly závislými na levném zemním plynu dodávaném Ruskem – a tím by se snížila závislost Evropy na Americe. Mnoho Němců považovalo Nord Stream 1 za součást vysvobození – ze známé teorie Ostpolitik bývalého kancléře Willyho Brandta, která by pomohla poválečnému Německu rehabilitovat sebe a další evropské národy zničené ve druhé světové válce zpět k prosperující tržní a obchodní hodnotě, mimo jiné také využitím levného ruského plynu jako paliva.

Nord Stream 1 byl z pohledu NATO a Washingtonu dostatečně nebezpečný, ale Nord Stream 2, jehož výstavba byla dokončena v září 2021 by v případě schválení německými regulačními orgány

zdvojnásobil množství levného plynu, který by mělo Německo a západní Evropa pro sebe. Druhý plynovod by také poskytoval dostatek plynu pro více než 50 procent německé roční spotřeby. Napětí mezi Ruskem a NATO neustále eskalovalo, v pozadí podporované agresivní zahraniční politikou Bidenovy administrativy.

Opozice vůči Nord Stream 2 vzplála v předvečer Bidenovy inaugurace v lednu 2021, kdy republikáni v Senátu v čele s Tedem Cruzem z Texasu opakovaně zdůrazňovali politickou hrozbu levného ruského zemního plynu během potvrzovacího slyšení Blinkena jakožto ministra zahraničí. Do té doby jednotný Senát schválil zákon který, jak řekl Cruz Blinkenovi, „vykolejilo [potrubí] ze směru“. To by ze strany německé vlády znamenalo, v jejímž čele stála Angela Merkelová, obrovský politický a ekonomický tlak k tomu, aby byl druhý plynovod uveden do provozu co nejdříve.

Postavil by se Biden Němcům? Blinken řekl že ano, ale dodal, že specificky na toto téma s nastupujícím prezidentem nediskutoval. „Znám jeho silné přesvědčení, že je to špatný nápad, Nord Stream 2,“ řekl. „Vím, že by nás nechal použít každý přesvědčovací nástroj, který máme, abychom přiměli své přátele a partnery, včetně Německa, aby v tom nepokračovali.“

O několik měsíců později, když se stavba druhého potrubí blížila ke konci, Biden ožil. Toho května nastal ohromující obrat, administrativa prezidenta upustila od sankcí vůči Nord Stream AG, přičemž úředník ministerstva zahraničí připustil, že pokus o zastavení plynovodu pomocí sankcí a diplomacie byl „vždy běh na dlouhou trať“. V zákulisí představitelé administrativy údajně naléhali na ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského, který v té době čelil hrozbě ruské invaze, aby tento krok nijak nekritizoval a nekomentoval.

Následky byly okamžité. Republikáni v Senátu v čele s Cruzem oznámili okamžitou blokádu všech Bidenových kandidátů na zahraniční politiku a o několik měsíců odložili schválení zákona o

obraně, někdy do podzimu. Politico news později vylíčilo Bidenův obrat ohledně druhého ruského ropovodu jako „pravděpodobně to rozhodnutí, které více než chaotické vojenské stažení z Afghánistánu, ohrozilo Bidenovu agendu“.

Administrativa se zmítala, přestože v polovině listopadu dostala jako na zavolanou odklad krize, když němečtí energetici regulátoři schválení druhého plynovodu Nord Stream pozastavili. Ceny zemního plynu stouply během několika dní o 8 %, uprostřed rostoucích obav v Německu a v Evropě, že pozastavení plynovodu a rostoucí možnost války mezi Ruskem a Ukrajinou povedou k velmi nechtěné chladné zimě. Washingtonu nebylo jasné, kde stojí Olaf Scholz, nově jmenovaný německý kancléř. Měsíce předtím, po pádu Afghánistánu, Scholtz v projevu v Praze veřejně podpořil výzvu francouzského prezidenta Emmanuela Macrona k autonomnější evropské zahraniční politice – což jasně naznačuje menší spoléhání se na Washington a jeho akce.

Během toho všeho se do konce prosince na hranicích Ukrajiny s Běloruskem a Krymem neustále a zlověstně umisťovaly ruské jednotky, odkud udeřily s více než 100 000 vojáky. Poplach ve Washingtonu narůstal, včetně hodnocení od Blinkena, že tyto počty vojáků by se mohly „za krátkou dobu zdvojnásobit“.

Pozornost administrativy se opět zaměřila na Nord Stream. Dokud by Evropa zůstala závislá na plynovodech s levným zemním plynem, Washington se obával, že země jako Německo se budou zdráhat dodávat Ukrajině peníze a zbraně, které potřebuje k porážce Ruska.

A v tomto neklidném okamžiku Biden zplnomocnil Jakea Sullivana k tomu, aby dal dohromady mezi-agenturní skupinu a vymyslel plán.

Na stole jich mělo být mnoho. Objevila se však jen jedna providitelná možnost.

Plánování

V prosinci 2021, dva měsíce předtím, než na Ukrajinu vjely první ruské tanky, svolal Jake Sullivan setkání nově vytvořené pracovní skupiny – mužů a žen ze Sboru náčelníků štábů, CIA a ministerstva zahraničí a financí – a požádal o doporučení, jak reagovat na Putinovu blížící se invazi.

Bylo by to první ze série přísně tajných schůzek v zabezpečené místnosti v nejvyšším patře budovy Old Executive Office Building, sousedící s Bílým domem, která byla také sídlem prezidentova poradního výboru pro zahraniční zpravodajství (PFIAB). Došlo k obvyklým výměnám názorů, které nakonec vedly k zásadní předběžné otázce: Bylo by lepší doporučení zvrátné – další nálož sankcí a měnových omezení – nebo nezvrátné – tedy kinetické akce, kterou nelze vrátit zpět?

Podle zdroje s přímou znalostí procesu bylo účastníkům jasné, že Sullivan předpokládal a zamýšlel, že skupina přijde pouze s plánem na zničení obou plynovodů Nord Stream – že tím plní přání prezidenta.

Victoria Nulandová, Anthony Blinken a Jake Sullivan.

Během několika dalších setkání účastníci diskutovali o možnostech útoku. Námořnictvo navrhlo použít nově zprovozněnou ponorku k přímému útoku na potrubí. Letectvo diskutovalo o shození bomb se zpožděnými zápalnicemi, které by bylo možné odpálit na dálku. CIA tvrdila, že ať se to udělá jakkoliv, bude to muset být skryté a neviditelné. Všichni zúčastnění se chopili sázek. „Tohle nejsou hry pro děti,“ řekl zdroj. Pokud by byl útok vysledovatelný do Spojených států, „jde o válečný akt.“

V té době řídil CIA William Burns, mírný bývalý velvyslanec v Rusku, který sloužil jako zástupce ministra zahraničí v Obamově administrativě. Burns rychle schválil pracovní skupinu Agentury, jejíž členové zahrnovali – náhodou – někoho, kdo byl obeznámen se schopnostmi hlubinných potápěčů námořnictva v Panama City. Během několika příštích týdnů začali členové pracovní skupiny CIA připravovat plán na tajnou operaci, která by využila hlubinné potápěče ke spuštění explozí podél potrubí.

Něco takového se dělalo už dříve. V roce 1971 se americká zpravodajská komunita z dosud nezveřejněných zdrojů dozvěděla, že dvě důležité jednotky ruského námořnictva komunikovaly prostřednictvím podmořského kabelu pohřbeného v Ochotském moři na ruském Dálném východním pobřeží. Kabel spojoval regionální velení námořnictva s velitelstvím na pevnině ve Vladivostoku.

Vybraný tým pracovníků Ústřední zpravodajské služby a Národní bezpečnostní agentury se shromáždil někde v oblasti Washingtonu pod hlubokým krytím a vypracovali s využitím námořních potápěčů, upravených ponorek a záchranného člunu z hlubinných ponorek plán, který uspěl po mnoha pokusech a omylech při hledání ruského kabelu. Potápěči na kabel umístili sofistikované odposlouchávací zařízení, které úspěšně zachytilo ruský provoz a nahrálo jej na páskový systém.

NSA zjistila, že vysocí důstojníci ruského námořnictva, přesvědčení o bezpečnosti svého komunikačního spojení, si povídali se svými vrstevníky bez šifrování. Záznamové zařízení a jeho páska se musely každý měsíc vyměňovat a projekt vesele pokračoval deset let, dokud jej nezkompromitoval čtyřiačtyřicetiletý civilní technik NSA jménem Ronald Pelton, který uměl plyně rusky. Pelton byl v roce 1985 zrazen ruským přeběhlíkem a odsouzen. Za jeho odhalení o operaci mu Rusové zaplatili pouhých 5 000 dolarů spolu s 35 000 dolary za další ruská operační data, která poskytl, a která nebyla nikdy zveřejněna.

Tento podvodní úspěch s kódovým označením Ivy Bells byl inovativní a riskantní, ale přinesl neocenitelné informace o záměrech a plánování ruského námořnictva.

Přesto byla meziagenturní skupina z nadšení CIA pro skrytý hlubinný útok zpočátku skeptická. Příliš mnoho nezodpovězených otázek. Vody Baltského moře byly intenzivně hlídány ruským námořnictvem a nejsou zde žádné ropné plošiny, které by se daly použít jako kryt pro potápěčskou operaci. Museli by potápěči jet do Estonska, přímo k hranici ruských doků pro nakládání zemního plynu, aby se na misi vycvičili? „To by byl kurva chaos,“ řekli agentuře.

Během „veškerého toho intrikování,“ řekl zdroj, „někteří lidé ze CIA a ministerstva zahraničí varovali: „Nedělejte to. Je to hloupé a pokud to nevyjde, bude to politická noční můra.“

Nicméně počátkem roku 2022 pracovní skupina CIA oznámila Sullivanově meziagenturní skupině: „Přišli jsme na způsob, jak vyhodit potrubí do povětří.“

To, co přišlo potom, bylo ohromující. 7. února, necelé tři týdny před zdánlivě nevyhnutelnou ruskou invazí na Ukrajinu, se Biden setkal ve své kanceláři Bílého domu s německým kancléřem Olafem Scholzem, který byl po určitém zakolísání nyní pevným členem amerického týmu. Na tiskové konferenci, která následovala, Biden vzdorovitě řekl: „Pokud Rusko napadne... . Nord Stream 2 už nebude. Uděláme to.“

Před dvaceti dny přednesla náměstkyně Nulandová v podstatě stejnou zprávu na briefingu ministerstva zahraničí s malým pokrytím tisku. „Chci vám to dnes vysvětlit velmi jasně,“ odpověděla na otázku. „Pokud Rusko napadne Ukrajinu, tak či onak se Nord Stream 2 nepohne vpřed.“

Několik účastníků, kteří se podíleli na plánování mise bylo zděšeno tím, co považovali za nepřímé odkazy na útok.

„Bylo to jako položit atomovou bombu někde v Tokiu na zem a říct Japoncům, že ji odpálíte,“ uvedl zdroj. „Plánem bylo, že útok bude proveden po invazi a nebude veřejně inzerován. Biden to prostě nepochopil nebo to ignoroval.“

Nerozvážnost Bidena a Nulandové mohla některé plánovače frustrovat. Ale také to vytvořilo příležitost. Podle zdroje někteří z vysokých úředníků CIA usoudili, že vyhození ropovodu do povětří „již nelze považovat za tajnou misi, protože prezident právě veřejně oznámil, že víme, jak to udělat“.

Plán vyhodit do povětří Nord Stream 1 a 2 byl náhle snížen z tajné operace vyžadující informovat Kongres na operaci, která byla považována za přísně tajnou zpravodajskou operaci s vojenskou podporou USA. Zdroj vysvětlil: „Už neexistoval zákonný požadavek ohlásit operaci Kongresu. Všechno, co teď museli udělat, je prostě to udělat – ale pořád to muselo být tajné, protože Rusové mají v Baltském moři superlativní dohled.“

Členové pracovní skupiny Agentury neměli žádný přímý kontakt s Bílým domem a dychtivě se snažili zjistit, zda prezident myslel to, co řekl – tedy jestli byla mise tímto výrokem nyní spuštěna. Zdroj připomněl: „Bill Burns se vrací a říká: ‚Udělej to‘.

Operace

Norsko bylo perfektním místem pro základnu mise.

Konflikt mezi Východem a Západem v posledních několika letech americká armáda využila a výrazně přitom rozšířila svou přítomnost v Norsku, jehož západní hranice se táhne 2200 km podél severního Atlantského oceánu a spojuje se za polárním kruhem s Ruskem. Pentagon vytvořil vysoce placená pracovní místa a smlouvy investováním stovek milionů dolarů do modernizace a rozšíření zařízení amerického námořnictva a letectva v Norsku. Nová díla zahrnovala, a co je nejdůležitější, pokročilý radar se syntetickou aperturou daleko na severu, který byl schopen proniknout hluboko do Ruska a byl zprovozněn právě ve chvíli, kdy americká zpravodajská komunita ztratila přístup k řadě odposlechů na velké vzdálenosti v Číně.

Nově zrekonstruovaná americká ponorková základna, která se léta budovala byla uvedena do provozu. Nyní více amerických ponorek mohlo úzce spolupracovat se svými norskými kolegy na sledování a špehování velké ruské jaderné pevnůstky 250 mil na východ na poloostrově Kola. Amerika také značně rozšířila norskou leteckou základnu na severu a dodala norským vzdušným silám flotilu hlídkových letadel P8 Poseidon postavených Boeingem, aby posílila svou špionáž na dlouhé vzdálenosti ve všech svých věcech kolem Ruska.

Norská vláda na oplátku loni v listopadu pozlobila liberály a některé umírněné ve svém parlamentu schválením Dodatkové dohody o obranné spolupráci (SDCA). Podle nové dohody by měl právní systém USA v určitých „dohodnutých oblastech“ na severu pravomoc

nejen nad americkými vojáky obviněnými ze zločinů mimo základnu, jakož i nad norskými občany obviněnými nebo podezřelými z narušování práce na základně.

Norsko bylo jedním z původních signatářů smlouvy NATO v roce 1949 v prvních dnech studené války. Dnes je nejvyšším velitelem NATO Jens Stoltenberg, oddaný antikomunista, který osm let působil jako norský premiér, než v roce 2014 přešel s americkou podporou na svůj vysoký post v NATO. Byl zastáncem tvrdé linie ve všem kolem Putina a Ruska, které spolupracovalo s americkou zpravodajskou komunitou od války ve Vietnamu. Stoltenberg je plně důvěryhodný. „Je to karta, která padne na americkou stranu,“ řekl zdroj.

Ve Washingtonu tedy věděli, že musí do Norska. „Nenáviděli Rusy a norské námořnictvo bylo plné skvělých námořníků a potápěčů, kteří měli generace zkušeností s vysoce ziskovým hlubinným průzkumem ropy a zemního plynu,“ uvedl zdroj. Také věřili, že udrží misi v tajnosti. (Norové možná měli i jiné zájmy. Zničení Nord Streamu – pokud by to Američané dokázali – by Norsku umožnilo prodávat Evropě mnohem více vlastního zemního plynu.)

Někdy v březnu odletělo pár členů týmu na setkání s norskou tajnou službou a námořnictvem. Jednou z klíčových otázek bylo, kde přesně v Baltském moři je nejlepší místo pro umístění výbušnin. Nord Stream 1 a 2, každý se dvěma sadami potrubí byly z velké části odděleny o něco více než 1.5 km směrem do přístavu Greifswald na dalekém severovýchodě Německa.

Norské námořnictvo rychle našlo to správné místo v mělkých vodách Baltského moře několik km od dánského ostrova Bornholm. Potrubí vedla zhruba 1.5km od sebe podél mořského dna v hloubce pouhých 80 metrů. To by bylo v dosahu potápěčů, kteří by operovali z norského Alta, potápějící se se směsí kyslíku, dusíku a helia proudící z jejich nádrží a nainstalovali by na čtyři potrubí nálož C4 s betonovým krytem poskytující ochranu náložím. Byla by to únavná,

časově náročná a nebezpečná práce. Vody u Bornholmu měly však ještě jednu výhodu: nebyly tam žádné velké přílivové proudy, což by potápění značně ztížilo.

Po průzkumu byli Američané připraveni k akci.

V tomto okamžiku opět vstoupila do hry obskurní skupina hloubkového potápění námořnictva v Panama City. Studenti školy v Panama City, jejichž studenti se účastnili Ivy Bells. Absolventi elitní námořní akademie v Annapolisu je považují za nechtěný odpad. V Annapolisu obvykle hledají slávu, jsou obvykle přiděleni k Navy Seal, stíhacím pilotům nebo ponorkářům. Pokud se člověk musí stát „Černou botou“ – to znamená pracovníkem na méně žádoucí lodi –,

vždy existuje alespoň povinnost na torpédoborci, křižníku nebo obojživelné lodi. Nejméně okouzující ze všech je služba na lodi zneškodňující miny. Jeho potápěči se nikdy v hollywoodských filmech ani na obálce populárních časopisů neobjevují.

„Nejlepší potápěči s kvalifikací pro hloubkové potápění jsou úzká komunita a pro operaci jsou rekrutováni jen ti nejlepší. Bylo jim řečeno, aby byli připraveni být předvoláni do CIA ve Washingtonu,“ uvedl zdroj.

Norové a Američané už měli místo a své agenty, ale byla tu další překážka: jakákoli neobvyklá podvodní aktivita ve vodách u Bornholmu by mohla přitáhnout pozornost švédského nebo dánského námořnictva, kteří by mohli nežádoucí aktivitu ohlásit.

Dánsko bylo také jedním z původních signatářů NATO a ve zpravodajské komunitě bylo známé svými zvláštními vazbami na Spojené království. Švédsko požádalo o členství v NATO a prokázalo svou velkou dovednost v řízení svých podvodních zvukových a magnetických senzorových systémů, které úspěšně sledovaly ruské ponorky, které se občas objevily ve vzdálených vodách švédského souostroví a jež byly nuceny vyplout na povrch.

Norové se přidali k Američanům a trvali na tom, že někteří vysocí představitelé v Dánsku a Švédsku musí být obecně informováni o možné potápěčské činnosti v oblasti. Tímto způsobem by někdo výše postavený mohl zasáhnout a udržet hlášení mimo oblast velení. „To, co bylo oběma řečeno a co věděli, bylo záměrně odlišné,“ řekl mi zdroj. (Norské velvyslanectví, které bylo požádáno o vyjádření k této věci, neodpovědělo.)

Norové byli klíčoví pro vyřešení dalších překážek. O ruském námořnictvu bylo známo, že vlastní sledovací technologii schopnou odhalit a spustit podvodní miny. Americká výbušná zařízení bylo

třeba maskovat tak, aby se ruskému systému jevily jako součást přirozeného pozadí – něco, co vyžadovalo přizpůsobení se specifické slanosti vody. Norové měli co zařizovat.

Vyřešili i zásadní otázku, kdy by k operaci mělo dojít. Každý červen, posledních 21 let, americká šestá flotila, jejíž vlajková loď sídlí v Gaetě v Itálii jižně od Říma, sponzorovala velké cvičení NATO v Baltském moři, do kterého se zapojily desítky spojeneckých lodí celého regionu. Současné cvičení, které se konalo v červnu bylo známé jako Baltic Operations 22 nebo-li BALTOPS 22. Norové navrhli, že by šlo o ideální krytí pro umístění min.

Američané poskytli jeden zásadní prvek: přesvědčili plánovače Šesté flotily, aby do programu přidali výzkumné a vývojové cvičení. Cvičení, jak jej zveřejnilo námořnictvo, zahrnovalo šestou flotilu ve spolupráci s „výzkumnými a válečnými centry námořnictva“. Akce na moři se bude konat u pobřeží ostrova Bornholm a zapojí se do ní týmy potápěčů NATO umisťujících miny, přičemž konkurenční týmy budou využívat nejnovější podvodní technologie k jejich nalezení a zničení.

Užitečné cvičení s důmyslným krytím. Chlapci z Panama City by udělali svou věc a výbušniny C4 by byly do konce cvičení BALTOPS22 s připojeným 48hodinovým časovačem na místě. Všichni Američané a Norové by byli při prvním výbuchu dávno pryč.

Dny se odpočítávaly. „Hodiny tikaly a my byli blíže ke splnění mise,“ řekl zdroj.

A pak: Washington měl jiné myšlenky. Bílý dům se obával, že dvoudenní lhůta pro jejich detonaci by byla příliš brzo od konce cvičení. Bylo by tudíž zcela zřejmé, že do toho byla Amerika zapojena.

Místo toho měl Bílý dům nový požadavek: „Mohou kluci v terénu přijít na nějaký způsob, jak odfouknout potrubí později?“

Někteří členové plánovacího týmu byli rozzlobení a frustrovaní prezidentovou zdánlivou nerozhodností. Potápěči z Panama City opakovaně cvičili nasazování C4 na potrubí, jako to dělali během BALTOPS, nyní ale tým v Norsku musel přijít na způsob, jak dát Bidenovi to, co chtěl – schopnost vykonat úspěšnou popravu dle jeho výběru a příkazu.

Mít za úkol provést svévolnou změnu plánu na poslední chvíli bylo něco, na co byla CIA dávno zvyklá. Jenomže to také obnovilo obavy, které někteří ohledně nutnosti a zákonnosti celé operace měli.

Prezidentovy tajné rozkazy také vyvolaly dilema CIA v dobách vietnamské války, kdy prezident Johnson, konfrontovaný rostoucími protiválečnými náladami ve Vietnamu, nařídil agentuře porušit chartu – která konkrétně zakazovala její působnost v Americe – a špehovat protiválečné vůdce. Zjistit, zda jsou ovládání komunistickým Ruskem.

Agentura nakonec souhlasila a během 70. let se ukázalo, jak daleko je ochotna zajít. Po skandálech Watergate došlo k následným odhalením o špionáži amerických občanů, účasti na vraždě zahraničních vůdců a podkopávání socialistické vlády Salvadora Allendeho.

Tato odhalení vedla v polovině 70. let k dramatické sérii slyšení v Senátu, vedených Frankem Churchem z Idaha, která jasně ukázala, že Richard Helms (tehdejší ředitel Agentury) uznal, že má povinnost provést to, co Prezident žádá, i kdyby to znamenalo porušení zákona.

V nepublikovaném svědectví za zavřenými dveřmi Helms smutně vysvětlil, že „když něco uděláte, na tajný příkaz prezidenta, je to téměř Neposkvrněné početí“. Ať už je to správné nebo špatné, [CIA] funguje podle jiných a neměnných pravidel, jinak než kterákoli jiná část vlády.“ V podstatě řekl senátorům, že jakožto šéf CIA pochopil, že pracuje pro korunu, ne pro Ústavu.

Američané při práci v Norsku fungovali se stejnou dynamikou a poslušně začali pracovat na novém problému – jak na dálku odpálit výbušniny C4 na Bidenův příkaz. Byl to mnohem náročnější úkol, než ve Washingtonu vůbec mohli tušit. Tým v Norsku nemohl nijak vědět, kdy by se prezident rozhodl stisknout tlačítko. Bylo by to za pár týdnů, za mnoho měsíců nebo za půl roku či déle?

C4 připojený k potrubí by byl spuštěn sonarovou bójí shozenou letadlem v krátké době, ale postup zahrnoval nejpokročilejší technologii zpracování signálu. Jakmile budou na svém místě, zpožděná časovací zařízení připojená ke kterémukoli ze čtyř potrubí by mohla být náhodně spuštěna složitou směsí zvuků oceánu v celém silně zatíženém Baltském moři – z blízkých i vzdálených lodí, podmořských vrtů, seismických jevů, vln a dokonce i z moře. Aby se tomu zabránilo, sonarová bóje, jakmile bude na svém místě, bude vydávat sekvenci jedinečných nízkofrekvenčních tónových zvuků – podobně jako zvuky vydávané flétnou nebo klavírem – které by byly rozpoznány časovacím zařízením a po předem nastaveném čase na časovači, výbušniny spuštěny. („Potřebujete signál, který je dostatečně robustní, aby žádný jiný signál nemohl náhodně vyslat puls, který by odpálil výbušninu,“ řekl mi Dr. Theodore Postol, emeritní profesor vědy, technologie a národní bezpečnostní politiky na MIT. Postol, který sloužil jako vědecký poradce náčelníka námořních operací Pentagonu řekl, že problém, kterému skupina v Norsku kvůli Bidenově zpoždění čelila, byl otázkou náhody: „Čím déle budou výbušniny ve vodě, tím větší bude riziko náhodného signálu, který by bomby odpálil.”)

Dne 26. září 2022 provedlo pozorovací letadlo norského námořnictva P8 zdánlivě rutinní let a shodilo sonarovou bójí. Signál se šířil pod vodou, nejprve k Nord Stream 2 a poté k Nord Stream 1. O několik hodin později byly spuštěny vysoce výkonné výbušniny C4 a tři ze čtyř potrubí byla vyřazena z provozu. Během několika minut bylo vidět, jak se na hladině šíří kaluže metanu, které zůstaly v uzavřených potrubích, a svět se dozvěděl, že se stalo něco nevratného.

NÁSLEDKY

Bezprostředně po bombovém útoku to americká média považovala za nevyřešenou záhadu. Rusko bylo opakovaně uváděno jako pravděpodobný viník, pobídnuto promyšlenými úniky z Bílého domu – ale aniž by byl kdy pro takový akt sebe-sabotáže, jež přesahuje prostou odplatu, stanoven jasný motiv. O několik měsíců později, když vyšlo najevo, že ruské úřady v tichosti získávaly odhady nákladů na opravu ropovodů, New York Times tyto zprávy popsaly jako „komplikované teorie o tom, kdo za útokem stojí. Žádné velké americké noviny se dřívějšími hrozbami ze strany Bidena a náměstkyně ministra zahraničí Nulandové nezabývaly.

I když nebylo nikdy jasné, proč by se Rusko snažilo zničit svůj vlastní lukrativní ropovod, výmluvnější zdůvodnění prezidentova opatření přišlo od ministra zahraničí Blinkena.

Na otázku na tiskové konferenci loni v září o důsledcích zhoršující se energetické krize v západní Evropě Blinken označil tento okamžik za potenciálně dobrý:

„Je to obrovská příležitost, jak jednou provždy odstranit závislost na ruské energii a tak vzít Vladimíru Putinovi využívání energetiky jako prostředku k prosazování svých imperiálních plánů. To je velmi významné a nabízí to obrovskou strategickou příležitost pro nadcházející léta. Mezitím jsme odhodláni udělat vše, co je v našich silách, abychom zajistili, že důsledky toho všeho nebudou nést občané v našich zemích, nebo když na to přijde, všude ve světě.“

Nedávno Victoria Nulandová vyjádřila spokojenost se zánikem nejnovějšího ropovodu. Při slyšení Senátního výboru pro zahraniční vztahy koncem ledna řekla senátorovi Tedovi Cruzovi: „Stejně jako vy jsem i já a myslím, že i Administrativa, velmi potěšena, že Nord Stream 2 je nyní, jak rád říkáte, kus kovu na dně moře.“

Zdroj měl mnohem podrobnější pohled na Bidenovo rozhodnutí sabotovat více než 2400 km ropovodu Gazpromu, když se blížila zima. „No,“ řekl, když mluvil o prezidentovi, „musím uznat, že ten chlap má koule. Řekl, že to udělá, a také to udělal.“

Na otázku, proč si myslí, že Rusové nereagovali, cynicky řekl:
„Možná, že chtějí být schopni udělat totéž, co udělaly USA.

„Byl to krásný krycí příběh,“ pokračoval. „Byla za tím skrytá operace, která zahrnovala odborníky v oboru a v podvodním inženýrství a fungovala na tajný signál.

„Jediná chyba byla v rozhodnutí to skutečně udělat.“

*Napsal: **Seymour Hersh***